Průvodce Prahou

PRŮVODCE PRAHOU

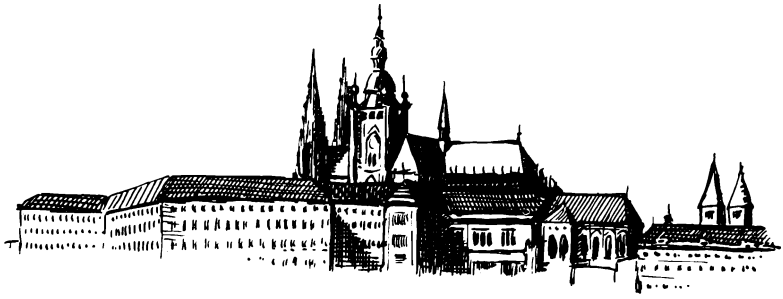

Touha Vám nedá klidu, stále myslíte na Československo, drahá Vám místa Vašeho dětství. Celou válku jste se těšil na onen krásný okamžik až překročíte hranice osvobozené země. Není divu, že jste netrpěliv, jedenáct let již uplynulo co válka skončila. Ted' Vás dokonce vyzývá pražský režim, abyste přijel, že bude o Vás dobře postaráno. Proč byste nejel? Přece lid a země se nezměnila!

Sestavili jsme Vám proto Průvodce Prahou, nejnovější vydání. Tolik let již uplynulo od Vaší poslední návštěvy, potřebujete někoho kdo by Vás doprovázel, nebot' ulice byla přejmenována a mnohé budovy slouží ted' novým úkolům. Náš Průvodce je spolehlivý a nedá Vám zabloudit v nových poměrech. Posud'te sami, co je v Československu nového — co se v Praze změnilo.

Požádáte nejprve o návštěvní visum, načež dostanete z československého vyslanectví ve Washingtoně dotazník a zodpovíte 32 otázek: kdo jste, kdo byli Vaši rodiče a prarodiče, u koho pracujete, jaké jste měl kdy zaměstnání, co dělá Vaše manželka, proč chcete do Československa, koho chcete navštívit, s kým jste ve styku, zda jste byl v ČSR a proč, kudy odcestujete z Československa a kam a proč. Hned od počátku projeví československá vláda o Vás zájem, který se bude stupňovat na každém kroku, takže nikdy nebudete přehlížen, ještě nikdy nikdo se o Vás takto nestaral, celý policejní aparát Vám bude sloužit. Až zodpovíte dotazník nastane delší pausa, nevysvětlujte si to však ve zlém, buď te ujištěn, že Vaši žádosti o visum věnuje pražský režim mimořádnou pozornost, vyžaduje to však mnoho práce, poněvadž se na tom pracuje na dvou kontinentech, v Americe, v Praze, i ve Vaší rodné dědině, kde se zjišťuje, jací to jsou lidé ti Vaší příbuzní, zda-li rozumí lidové demokracii, zda byste byl v jejich společnosti šťasten. Odpověď na mnohé tyto otázky se nalezne v přesných policejních kartotekách o krajanech. Vašim pražským hostitelům se jedná především o to, abyste za své návštěvy viděl jen usměvavé tváře. Je-li někdo z Vašich příbuzných na př. v koncentračním táboře nebo dokonce ve vězení, nemá smyslu, abyste tam jel se dívat na uplakané tváře. Chápete tedy, že Vaše čekání není z nedbalosti, nýbrž z důkladnosti, ale že při rozsáhlosti policejních záznamů vyžádá si to svůj čas. Pochopitelně, jste-li správně zapsán, o to bude čekání o povolení kratší.

Dá-li se k Vašemu předpokládat, že se budete dívat na lidovou demokracii se správným pochopením, nebo že Vaši příbuzní mohou přispět uvědomění, bude Vám visum uděleno a pak Vám bude dovoleno si koupit tak zvané hotelové bony.

Snad jste měl v úmyslu bydlet u svých příbuzných, což není nejrozumější, o co lépe bude postaráno o Vás v hotelu, kde stát má vše pro Vás zařízené.

Hotely byly pro Vás pečlivě vybrány Čedokem, čili samotným státem. Velmi si zjednodušíte nové pojmy, přejmenování starých firem, obnovení bývalých obchodních podniků jako je cestovní kancelář Čedok, když si jednoduše zapamatujete, že je jen jedno slovo: **stát,** jen jeden majitel — **stát!** Do Československa Vás zve stát a celý komunistický aparát Vás bude mít na starosti ještě jste ani nepřekročil hranice. Všechny hotely ať se jmenují Alcron nebo Svoboda jsou státní a všechen personál, od vrátného až po uklízečku jsou povinni se o Vás starat a hlásit režimu, co děláte, zda jste v Československu spokojen, kdo Vás přišel navštívit do hotelu atd. Snad se Vám zdá cena pokoje drahá, to však jste si neuvědomil, co všechno je zahrnuto do ceny pokoje: bezplatné odposlouchání Vašeho telefonu, možná i tajného aparátu, otevírání Vaší pošty bez porušení obálky a zaznamenávání do policejního rejstříku, ofotografování Vaší důležitější korespondence

ještě před doručením atd. To jsou ty neviditelné služby, které ani nepostřehnete, to je ta péče, která Vás bude doprovázet všady, kam se hnete.

Budete-li bydlet týden, dva na venkově u příbuzných, třeba u matky, i tam Vás bude doprovázet starostlivost pražského režimu. Péči o Vás přejímá domovník, desítkář a pod., Váš příchod bude hlášen policii, odchod patřičně předem zaznamenán, abyste se nikde, ani na okamžik neztratil. Nemějte starost, že na to nestačí aparát, režim má tolik vycvičených sil, že všechny úkoly obstará, takže se vždy i všude budete těšit pozornosti a péči režimu, byť to často byly služby neviditelné.

Konečně visum došlo, koupil jste si hotelové bony, to nejhlavnější, a jste na cestě. Blížíte se Československu, nastává okamžik, kdy se uskuteční dlouholetý sen. Pravděpodobně poletíte, takže budete připraven o první pohled na rodnou milovanou zem, neuvidíte celé to moderní zařízení na hranicích, ostnatý drát, věže s reflektory, ozbrojenou stráž, hlídací psy atd. Tak velké štěstí musí být ohraničeno, aby se nerozuteklo. Pak je tu stále nebezpečí zvenčí, hlavně Američané ohrožují bezpečí a klid země.

Letadlo přistane na pražském letišti a Vy opět, po dlouhých letech touhy, stanete na československé půdě. Napřed projdete celnicí a pasovým úřadem, abyste byl řádně okolkován a obumážkován. Nemějte starost přihlásit vše, co vezete: není-li to americká propaganda je Vám dovoleno přivést a rozdat všechno, hlavně dolary. Rozdávání šatstva a dolarů se meze nekladou. Až se budete vracet bude osobní prohlídka kratší, počítá se s tím, že se budete vracet s prázdnou kapsou.

PRŮVODCE PRAHOU

Prohlídka Prahou začíná již prvním pohledem z letadla, před přistáním na letišti. Všimněte si tam na jižní straně shluku domů a domků. Jsou to Liboc a Ruzyň, kde zahlédnete dva pro české dějiny osudové symboly: jednak **Letohrádek Hvězdu** uprostřed bělohorské pláně, kde národ ztratil na dobu tři sta let svou svobodu, jednak rozsáhlou, čtvercovitou betonovou stavbu s tupou věží, symbol dnešní poroby—**Ruzyňskou věznici.** Sami komunisté přiznávají, že je to nejmodernější vyšetřovací ústav v Evropě. A právem, zde se za moderního výslechu přizná vezeň ke všemu, i k tomu, co nespáchal. Z Ruzyně se vězni zpravidla nevrací. To Vás, amerického návštěvníka, nemusí však rozčilovat, k Vám nezalehne bědování a výkřiky, Vám se naopak dostane nejpřívětivějšího uvítání.

Přistáli jste na **Ruzyňském letišti.** Je prázdné, ale nedivte se tomu. Mluvilo se sice o tom dříve, že Praha se stane leteckou křižovatkou Evropy, ale toho není zapotřebí, náhradou je tu "železná opona."

Cestou z letiště pojedete Vokovickou třídou, kde po levici minete velkou budovu bývalé **Masarykovy studentské koleje.** Studenty tu však již nehledejte. Jsou zde úřadovny StB (komunistické tajné státní policie). Všimněte si neprůhledných oken a ozbrojené stráže. Právě tak nehledejte v blízkých moderních budovách dřívější **Anglické** a **Francouzské gymnasium.** Obě školy byly zrušeny, protože učily v duchu "umírajícího kapitalistického světa" a západním jazykům, francouzštině a angličtině, což vše patří minulosti. Pouze ruština má budoucnost a ovládne dle názoru bolševiků svět jako "úřední jazyk nezadržitelně se šířícího komunismu".

Přetněme ted' bývalé náměstí dr. Edvarda Beneše, dnes **Vítězné náměstí.** Jméno to znáte z dřívější doby, oslavovalo vítězství československých legií, dnes však režim oslavuje vítězství své vlastní, vítězství asiatského bolševismu nad Masarykovou demokracií. Je to místo kde je soustředěno velení sovětisované československé armády. Najdete tu **ministerstvo národní obrany** ovládané sovětskými odborníky, a hlavní štáb. Až sem však půjdete na procházku, nehledejte starých názvů ulic připomínajících slavná bojiště legií. Byla odstraněna jako zmizel název bývalého legionářského střediska **Bajkal.** Je to dnes Ústřední dům armády s přepychovou restaurací a spolkovými místnostmi. Strava výborná, ceny mírné, vstup zakázán. Sem se chodí jenom na bumážky pro věrné ochránce lidové demokracie proti nepřátelskému západu, hlavně Americe.

Bubeneč, Dejvice, Střešovice, nejlepší residenční čtvrti, od doby Vaší poslední návštěvy změnily majitele. Mnozí z původních majitelů, kteří tyto krásné čtvrti po první světové válce vybudovali,

byli vystěhováni z Prahy. Někteří z nich dostali v noci návštěvu pánů od státní tajné policie a do rána změnili adresu na tábor nucených prací. Jiní byli posláni do pohraničí do opuštěných polozničených domů po Němcích. Pozastavíte se někdy nad výkonností těchto nových plánovačů. Je to jako by krajané, obyvatelé Cicera, Berwynu a Riverside byli rázem přestěhováni na kanadské hranice, aniž by to vládu stálo cent náhrady bývalým majitelům. Vše by prošlo tiše, bez debaty, bez průtahu, pouze na vládní nařízení.

Je to ted' čtvrť velké elity a proto se procházejte uctivě a opatrně. Mějte připravený pas pro kontrolu, vždyť se blížíte bytu soudruha Kopeckého, Duriše (ten co začal dělat z farem kolchozy) a jiných pánů. Jsou sice pro "vládu lidu," ale Vy a Vaši přátelé do toho nepatříte, v očích vládců je jen jeden "lid". Je to společnost vybraná pro svou věrnost Moskvě se sídlem u Prašné brány. Tam dojdeme později na své procházce Prahou.

Všimněte si prvního domu v bývalé ulici **Pod hradbami.** Přivlastnil si ho "první dělnický president" Gottwald. On též bál se lidu a stejně tak jeho žena. Dali si proto obehnat zahradu prkennou ohradou. Pražáci tomu domu pak říkali "U zabedněné Marty". Snad tam dnes bydlí samozvaný generál Čepička, manžel Gottwaldovy nemanželské dcery, dnes odstavený ministr obrany.

Ted' Vám poradíme kam nechodit a sice do **Bubenečské** a **Peleovy ulice,** kde je v části zabraného **Svatováclavského gymnasia** a blízkých domech rozsáhlé hnízdo "estebáků" (tajných policistů). Rojí se tu ve svých stejnokrojích i civilu, ráno i navečer, ženy i muži. Mají tu svá učiliště a úřadovny. Zde si Moskva vyučuje své spolehlivé zločince.

Je přirozené, že v tomto policejním prostředí se nalézá **sovětské vyslanectví.** Je však ironií osudu, že je tu i residence **amerického vyslanectví.** Jaký to rozdíl! Do krásné zahrady a oken amerických budov na Bubenečské třídě můžete hledět a sledovat tamní život—za to sovětské velvyslanectví na náměstí **Pod kaštany** je nepřístupné, obehnané vysokou zdí a hlídané policií. Stráže jsou tu ve dne v noci a obsadily i některé protější domy. Zde sídlí skutečný vládce Československa, odtud se vydávají moskevské pokyny poslušným loutkám, t. zv. československé vládě.

Pravou rukou sovětského vyslanectví je **ministerstvo vnitra** (pro veškeré vnitřní záležitosti). Má svou ústřední budovu na letenské pláni u vodárny, kde je hlavní stan veškeré policie. Je to velitelství SNB (Sbor národní bezpečnosti), StB (tajná policie), Vnitřní stráže (VS), která chrání vnitrozemí před nepřáteli režimu, PS (pohraniční stráže), která střeží hranice proti Západu, hlavně proti americkým spádům, ZS (Závodní stráže) která hlídá podniky a úřady a LM (Lidová milice), která má za úkol vyrukovat s puškami do ulic a nahánět lidem strach.

Šéfům těcho útvarů nestačí však ulice, ani zadní vrátka, i dali si vybudovat podzemní chodbu, která spojuje budovu tohoto ministerstva s blízkým **tunelem pod Letnou.** Tudy se bude jednou lépe utíkat. Ve své starostlivosti o policii a jejich bezpečnost režim s důkladností jemu vlastní vystěhoval původní obyvatele z okolních obytných bloků a do jejich bytů nastěhoval své lidi. Na vše bylo pamatováno.

Letenská pláň, kterou znáte ze slavných sokolských sletů, se stala jevištěm parád komunistických vojsk a policie. Všechna práce na úpravu a rozšiřování pláně byla vykonána nakomandovanými brigádami dobrovolníků.

Určitě Vás zaujme **Stalinův pomník.** To není jenom hromada kamení a betonu, která se týčí nad Prahou, to je zvláštnost, před kterou Američan se pozastaví s úžasem.. V celých svých dějinách, při svém rekordním tempu stavitelském, jsme nedokázali něco podobného, co by se mohlo přirovnat dílu pražského režimu. Pomník začal se stavět "Největšímu blahodárci lidstva" v dějinách světa. Stavěl se tři roky a za tu dobu byl ze Stalina "největší vrah" a to vše podle rozkazu neomylné Moskvy. Stavitel se však toho již nedočkal, skončil sebevraždou.

Půjdete kolem **hotelu Belvedere.** Původní majitel byl uštván k smrti, majetek zabaven a přeměněn v komunistickou baštu, kde se konají stranické schůze a přechodně bydlí mimopražští policisté.

Reálné gymnasium La Guardia jakýmsi zázrakem zachovalo si jméno starosty města New Yorku, které připomíná vděčnému obyvatelstvu UNRRu. Ještě dnes vzpomíná národ na tisíce vagonů potravin a zboží přivezené UNRRou darem. Zejména si to uvě-

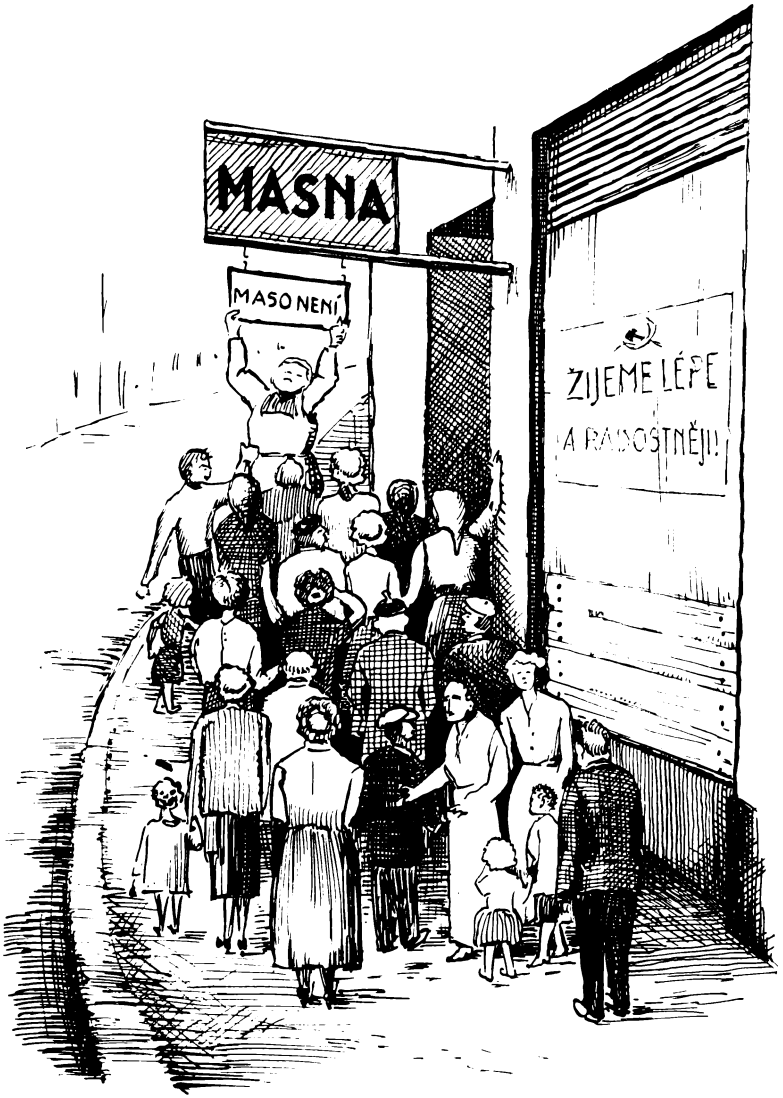

domují fronty žen stále ještě stojících někdy od časného rána a čekajících na pár vajíček a jednou týdně kus masa. To se děje 11 let po válce v kdysi tak úrodném Československu, kdy v jiných zemích je již dávno dostatek, ne-li nadbytek zemědělských výrobků.

Když jsme již tak daleko, odbočte k **Pražskému výstavišti** a **veletržnímu paláci** na dřívejší Bělského třídě. Tam kdysi bývaly světoznámé pražské veletrhy vystavující československé zboží, uznávané a vyhledávané na světových trzích pro svou výbornou jakost svědčící o vysoke hospodářské a technickévyspělosti Masarykovy republiky. Dnes se již nekonají, není zapotřebí ani veletrhu, ani rozvětveného průmyslu. Vyrábí se jen to, co potřebuje Sovětský svaz pro sebe a své politické záměry (zbraně Egyptu na př.) za ceny určené Moskvou. Nic nemůže být jednodušší. Rozsáhlý **veletržní palác** se proto změnil v úřadovny znárodněných podniků a také staré výstaviště, pamětník slavné národopisné výstavy z konce minulého století, slouží dnes zcela jinému účelu. Jeho brána, kterou se mnohý krajan kdysi procházel, byla zbořena. V největším pavilonu, Průmyslovém paláci, se pořádají velké politické sjezdy. Zde se sešli komunisté v únoru 1948 a odtud se vtrhlo do ulic. V Průmyslovém paláci se nevystavuje zboží, nýbrž nenávist.

Za starým výstavištěm je tak zvaný **Fučíkův Park oddechu.** Zašel na to krásný kout bývalé Královské obory (Stromovky). Houpačky na houpání, v tomto výjimečném případě nepolitickém, věž pro seskoky padákem, čítárna pro zatemnění myslí a jiné vymoženosti nesou jméno muže, který za války ve vězení napsal "Reportáž psaná na oprátce". Při tom sloužil nacistům za volavku. Nevyšlo mu to však. Dnes ho komunisté oslavují co by hrdinu.

Od výstaviště zaměřme na nábřeží Vltavy. Odtud spatříte **Vrch Vítkov a Památník odboje.** Poznáte je podle daleko viditelné jezdecké sochy Žižkovy. Zde byla dříve uložena hlína z míst, kde bojovaly československé legie a zde bývaly také ostatky některých legionářských hrdinů. Národ o nich říkával, že jsou to jeho "bláničtí rytíři", kteří vybojovali národu svobodu. Legionáři byli vlastně první, kteří bojovali proti bolševikům. Byli proto dnešním režimem odstraněni z památníku, ne však ze srdcí lidu. Do památníku se teď dostal omylem dějin hrobař národní samostatnosti, Klement Gottwald, oblíbenec Stalinův. Leží ve skleněné rakvi, padá na něho umrlčí světlo, ale dlouho svítit nebude.

V **museu,** těsně pod památníkem, je oficielní prvotřídní továrna na falšování dějin. Zde se vyrábí co strana potřebuje, předně národní hrdinové. Ti, kteří se nehodí, se škrtnou, jiní se přebarví, dá se jim jiná tvář. Národní dějiny skytají bohatý výběr a během doby na každého dojde. Účel světí prostředky, proto "Práci čest". Hus se předělá na předchůdce komunismu, z Jana Žižky, bojovníka za pravdu, se udělá první milicionář, z Chelčického komunistický myslitel, z Komenského učitele národů se stane předchůdce Nejedlého (který je vskutku nejedlý), z Karla Havlíčka Borovského, který se nikdy nedal uplatit, ani zastrašit, který vždy měl odvahu psát nepříjemnou pravdu, se má podle rozkazu režimu stát hlasatel komunismu a lží.

Na téže straně Vltavy, hned u řeky, spatříte budovy **ministerstva zemědělství a dopravy** a dále, v pravo **ministerstvo průmyslu.** Prohlédněte si je zvenku, dovnitř nechod'te, stačí nám pohled z venku. Již u vchodu byste se musili vykázat osobními doklady, zapsat své jméno, uvést přesně bydliště a podrobně vysvětlit důvod návštěvy a ke komu jdete. Váš pas by zůstal v zástavě u vrátného, dokud budovu neopustíte.

A nyní přejděte Vltavu třeba po tom novém **Švermově mostě.** Dříve tu stál jiný, Štefanikův, starý sice, ale krásný. Musil ustoupit technické úpravě Letné a s ním bylo odstraněho i jméno, které se již nikde nikdy nemá objevit. Vstupujete do **Revoluční třídy.** Hned za mostem na pravé straně, je kavárna Vltava, kde se ted' večer tančí. Do nedávna tu sídlila tajná policie, která dům zabrala, nějaké její kanceláře tam ještě zůstaly. Šikmo přes ulici je další vymoženost režimu, Státní úřad tělesné výchovy a sportu, který řídí postátněnou tělovýchovu. V Československu není již místa pro Sokol, dělnické tělocvičné jednoty Orel a všechna ostatní demokratická sportovní sdružení, která odmítla sloužit režimu. Kdo nesouhlasil zmizel a všude ted' panuje jednota. Platí zásada: Jeden lid, jeden pán, jedna Moskva.

Na konci této ulice minete **Ústředí Lidové strany,** vedené Plojharem, exkomunikovaným knězem, a o několik domů dále **Ústředí strany Československých národních socialistů** v čele se zrádcem Šlechtou. S politikou je to jako se sportem, je jen jedna strana všemohoucí, vševědoucí, strana komunistická, ostatním bylo ponecháno jenom jméno, nic víc.

Revoluční třida končí na **Náměstí Republiky** a její poslední dva domy byly zabrány armádou.

Odbočme na chvilku **Truhlářskou** ulicí na nedaleké náměstí Primátora Vacka, prvního komunistického starosty, dříve náměstí Petrské. Chceme Vám ukázat budovu t. zv. **Výboru pro zabezpečení osob, které se na základě amnestie vrátí do ČSR** (krátce řečeno pro "navrátilce"). Je to instituce, která zahrnuje uprchlíky pozorností a sliby a za drahé peníze posílá za nimi do Ameriky a celého světa, v obrovském nákladu, časopis Hlas domova. Zde jsme však brzo hotovi s úvahou, poněvadž komunistům se akce nedaří. Vrátil se jen malý počet bezvýznamných lidí, ztroskotanců a především jejich vlastní policejní agenti, které sami do ciziny rozeslali s tajným příkazem dělat uprchlíka, a při tom udávat a rozkládat v táborech nebo rozeštvávat krajany a exulanty.

KSČ = KOMUNISTICKÁ STRANA ČESKOSLOVENSKA
= KONEC SAMOSTATNOSTI ČESKOSLOVENSKÉ

V těchto místech, ve středu města, se dlouho zdržovat nebudeme. Je zde ústředí **sekretariátu komunistické strany česko-**

slovenské. Tady je policistů třináct do tuctů. Přes ulici v kasárnách Krále Jiřího je vojenská posádka a v nejbližším okolí jsou další strategické policejní posice. Tož od toho dál.

Hlavní stan komunistů je nedobytný palác býv. německé banky **U Prašné brány,** kdysi středisko nacistické espionáže. Zde neviditelné prsty Moskvy postrkují své prodejné loutky. Nikomu zde není dobře, ani nejlepším komunistům, neboť tu platí pravidlo, včera všemohoucí pán, zítra mrtvola. Kdo vstupuje do této budovy, neví, zda se vrátí. Mnohý, i vysoký funkcionář strany, jenž sem vešel hlavním vchodem, byl postranním v doprovodu SNB odvezen do Ruzyně. Tak skončili i někteří ze strujců únorového puče, jako opravený generální sekretář strany Rudolf Slánský, ministr zahraničních věcí Vlado Clementis a řada jiných. Zde se rozhoduje o životě a smrti těch, kteří jsou režimu nepohodlní, odtud je prováděna velkorysá poroba a ponížení národa, likvidace sedláků, pronásledování církve, úplné zbolševisování země. Američan se tu nezastaví, tak jako každý nekomunista spěchá dál, vždyt i komunista se u vchodu strachy zarazí

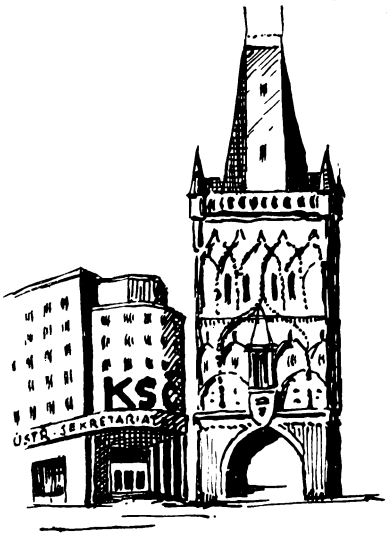

V těsném sousedství této bolševické pevnosti je **Obecní dům hl. města** Prahy a **Prašná brána,** svědkové lepších časů. Obecní dům pozvolna chátrá a v jeho slavné Smetanové síni, kde v dubnu 1918 čeští spisovatelé veřejně odmítli nadvládu habsburské dynastie a vyjádřili vůli národa po samostatnosti, zní dnes sovětská hudba a projevy řečníků s ruským přízvukem. Dnešní čeští a slovenští spisovatelé píší co strana velí. Nepíší o lásce dvou lidí, povinnosti dětí k rodičům, to vše bylo zavrženo novým směrem, ted' se popisuje se zajíkavým nadšením povinnost krmičů prasat k pětiletce, hukot traktorů nahražující dívce píseň lásky. S velkou oblibou se píše o vykořist'ování v západním světě a obzvlášt' o "zvrhlých Američanech".

Státní banka stojí proti Prašné bráně. Je v budově bývalé Živnostenské banky, která byla před válkou největším československým peněžním ústavem. Zanikla jako všechny ostatní, zůstala jenom Státní banka. Odtud byla provedena t. zv. Měnová reforma, která naráz udělala z občanů nuzáky.

Praskly na to jejích celoživotní úspory. Tehdy se vzbouřili lidé v několika městech, na př. v Ostravě, Praze a jinde. Nebyli to "buržousti", nýbrž dělníci, kteří nesli v plzeňském průvodu

naši hvězdnatou vlajku. Tento výkřik lidu po volnosti byl násilně na místě umlčen.

Mohli byste se ještě zastavit v sousedním Slovanském domě. Je to bývalé nacistické spolkové středisko, proměněné novými pány ve velký výdělečný hostinský podnik, který je místem nejrůznějších stranických schůzí, zábav a sjezdů. Kdybyste sem však zašli na oběd, nechte si svoje názory pro sebe, číšníci a všechen personál má dobré spojení s policií.

Od Prašné brány přijdeme **Hybernskou ulicí** k dřívějšímu **Lidovému domu,** kde bývalo před válkou ústředí československé sociálně demokratické strany, která po válce zradou Zdeňka Fierlingra a jemu podobných musela splynout se stranou všemohoucí. Z Lidového domu se stalo **Leninovo museum.**

V ulici **Na Poříčí,** zadní frontou obrácena k Lidovému domu, stojí moderní budova YMCA, postavená z amerických peněz. Ježto vše americké je nepřátelské režimu, stát organisaci zrušil a budova dnes slouží školení instruktorů "postátněné" tělesné výchovy a sportu.

Nedaleko je bývalá tiskárna "Novina", před válkou majetek zemědělských organisací, které komunisté také zabrali a na výsměch dali jí jméno "Svoboda". Je to jeden z nejmodernějších evropských tiskařských podniků, kde se v milionových nákladech tisknou komunistické noviny, brožury a knihy, které se musí kupovat, ale které nikdo nečte. Za to se draze platí noviny, které se občas objeví na černém trhu, jeden, dva výtisky, na př. staré číslo N. Y. Times se prodávalo pod rukou za $5.00.

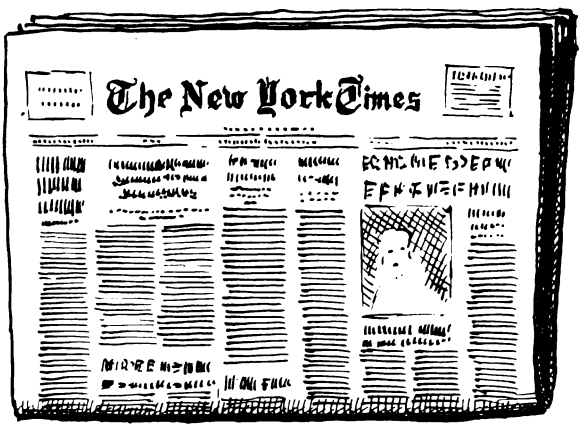

JEDEN VÝTISK STARŠÍCH AMERICKÝCH NOVIN STOJÍ V PRAZE NA ČERNÉM TRHU 5- DOLARŮ

V **Hybernské ulici** je blok domů, dřívější t. zv. ústředna Jednoty zemědělských dobrovolných družstev. Majetek miliardové hodnoty byl komunisty ukraden. Zmocnili se zároveň celé družstevní síti po celé republice. Dnes tu sedí úřady, které okrádají venkov a popohánějí selský lid, jako tomu bylo v dobách roboty. Komunismus chce totiž dokázat, že robota je zdravá pro lidský organism, že povídání o vztahu člověka k vlastní půdě je nesmysl

a že žena stačí na nejtěžší fysickou práci jako muž. Proto i na stavbách závodí žena v stachanovštině, v nosení těžkých břemen, vození koleček malty atd. V tom právě rovnost ženy, že všechno vydrží co muž, a na víc — rodí děti.

Všechna větší pražská nádraží jsou blízko středu města, v obvodu, kterým právě procházíte. **Nádraží Denisovo,** pojmenované po francouzském historiku, jenž svými pracemi přispěl k probuzení zájmu světa o český národ, se nyní jmenuje Praha-Těšnov. **Masarykovo nádraží** bylo přejmenováno na Praha-Střed a z dvo-

rany byla odstraněna bronzová socha Masarykova. Nemyslete si však, že Masarykovo jméno bylo vyškrtnuto, naopak. Vyskytuje se často v komunistické literatuře, kde Masaryk je dáván za příklad zrádce národa, který zaprodal svou vlast Američanům, západním "kapitalistickým žralokům". Masarykovo jméno se též vyslovuje když se provádějí cizinci, ale to už je zase něco jiného. Od návštěvy indického premiéra Nehru vzali si totiž komunisté lekci k srdci. Vzácný host totiž projevil již na letišti přání navštívit Lány.

Musel se proto honem upravovat hrob a dávat vše do pořádku před jeho návštěvou a poněvadž komunistům záleží, aby zanechali nejlepší dojem, budete možná i Vy pozváni do Lán. Není ničeho, co by režim nepodnikl, aby se cizím návštěvníkům zamluvil a promluvil jim až do hloubky kapes. Radíme Vám, abyste se podívali nejen do Lán, ale též do dětských čítanek a do knihoven, abyste viděli, co se občáné učí o Masarykovi.

Konečně **Wilsonovo nádraží,** dnes hlavní nádraží, před nímž zeje prázdné místo po pomníku presidenta Spojených států, památníku, který tu postavili američtí krajané na věčnou památku nehynoucích zásluh vítězné Ameriky o československou samostatnost. Wilsonovo jméno se sice objevuje v dnešní literatuře, jako je spis vyslance prof. Hájka o "Wilsonovské legendě" a radíme Vám, kupte si tuto knížku v Praze. Je věnována "zaprodanci žraloků z Wallstreetu", poznáte svého presidenta v jiném světle.

Přes park v Opletalově ulici byly kanceláře Americké sociální pomoci, American Relief for Czechoslovakia. Tato organisace přivezla a rozdala darem od r. 1945 potraviny dětem a nejmodernější lékařské přístroje nemocnicím v ceně 4 mil. dolarů. Nikdy se nedělal rozdíl mezi dětmi komunistů a nekomunistů. Americká pomoc skončila zatčením americké občanky.

O ulici dál byly kanceláře CARE. R 1949 tato nevýdělečná organisace byla vyhostěna z Československa. Veškeré styky a "vděčnost" národa patří východu, dle rozkazu režimu.

Blízko Wilsonova nádraží směrem k Václavskému náměstí, stojí budova bývalé peněžní bursy, přeměněná v **Parlament.** Zde pracuje hlasovací mašina, mechanicky přesně se kývá hlavou, v moskevském rytmu. Mezi sekretariátem komunistcké strany a ostátními sedícími politiky je naprostá souhra, nikdy neopomenou kývnout na daný signál, špatně by to s nimi dopadlo. Hlasovací výsledek je proto vždy na 100 procent.

V čele Václavského nám. je **České národní museum,** mohutná stavba, dobře známá všem, kteří aspoň jednou navštívili Prahu. Před budovou stojí dnes železná konstrukce, kde se vyvěšují obrovité nápisy a portréty velikánů. Zde visíval Stalin a Slánský, který byl pak pověšen jinde. Doufejme, že to bude postup, který se bude opakovat častěji. Propagační nápisy na museu oznamují také slavnosti, kde Pražané svou návštěvou prokazují svůj "kladný

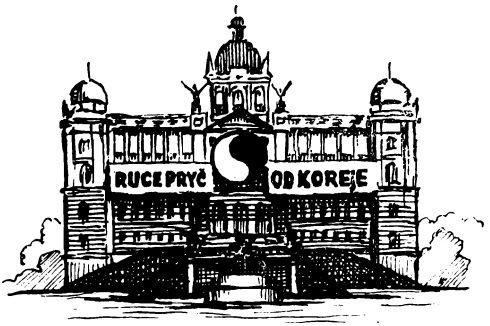

PRAŽSKÉ NÁRODNÍ MUSEUM-KULISOU KOMUNISTICKÉ PROPAGANDY.-

postoj k režimu". Jako žena, která chce být stále ujišťována manželem, ře je milována, toké režim si vymáhá důkazy lásky a věrnosti.

Svatý Václav na náměstí stojí sice k museu zády, ale slavnostem neunikne.

Václavské nám. je ve všedních dnech tiché, porovnáme-li to se zmatkem a ruchem amerického Main Streetu větších měst. Jsou tu sice červená a zelená světla, ale automobilů není tolik, aby překážely provozu. Ostatně pěkné vozy vidíte jenom před ministerstvem nebo residencí některého z "lidových" pánů. Zcela jinak je tomu na Václavském nám. v slavnostní dny 1. máje, 9. května, nebo při různých komunistických sjezdech. Tu najednou náměstí se přemění pod záplavou papírové výzdoby s obrazy komunistických svatých nesených nad zástupy. Obrovská komunistická organisace se rozběhne naplno, vše funguje bezvadně. Z úřadů, továren, ze škol se vyrojí lid na povel, každý má své místo. Desítkáři, stovkaři, tovární milice, každý se chopí svého úkolu, aby dával pozor na své svěřence a zhodnotil sílu jejich hlasu při vykřikování nacvičených hesel.

Cirkus končí na dolejší části náměstí v ulici **Na Můstku** u vysoké tribuny, obklopené policisty a tajnými. Zde se vzdává hold vládcům patřičným řevem.

Z ulice Na Můstku přijdeme do **Rytířské ulice,** kde se podíváte na bývalé Stavovské, dnes **Tylovo divadlo** a kolem staré části **Karlovy university** dojdete ke **Staroměstskému náměstí.**

Část ho vyhořela, zapálena nacisty v revolučních dnech na konci války. Je obnoveno. **Staroměstská radnice** je zrestaurována sice jen z části, ale i zbytek je cennou historickou památkou, orloj, gotická kaple. Je tu také hrob Neznámého vojína, odkud však zmizely skřínky s půdou z bojišť první světové války. Zborov, Aras a sibířská Magistrála, musely zmizet nejen ze Staroměstského rynku, ale i z československých dějin. **Staroměstské nám.** patří teď komunistickým vládcům. Zde v únoru 1948 proklamoval Gottwald komunistické vítězství. Necelých šest měsíců po puči na tomto místě, za sokolského průvodu Prahou na statisíce Sokolů a občanů dalo vládcům na jevo svou nenávist. Tenkráte to vyhrála policie. Není to v dějinách poprvé, neboť po staletí Staroměstské nám. bylo svědkem vítězství mocipánů. Zde stálo popraviště po bitvě na Bílé hoře, zde pálili a ničili nacisté. Symbolem Staroměstského nám. není však popraviště, nýbrž **pomník Mistra Jana Husi** a jeho odkaz věrnému národu: "Pravda vítězí!"

Kaprovou ulicí dostaneme se odtud k **Rudolfínu** před nímž od r. 1945 býval v trávě květinový záhon v podobě rudé hvězdy. Pražané se těší, že v nedaleké budoucnosti záhon vykvete bílým květem hvězdy americké.

Po **Mánesově mostu** dojdeme k bývalé **Strakově akademii,** dnes sídlu předsednictva vlády, kde v únoru 1948 komunisté porazili demokratickou většinu ministrů, poněvadž za komunisty stála Rudá armáda a síla Moskvy. Budova je přísně hlídána a v okolní zahradě můžete vidět ozbrojené členy Vnitřní stráže.

Klárův ústav slepců je nedaleko, slepci tu však již dlouho nejsou. Režim jich nemohl využít pro výstavbu lidové demokracie a proto je rozchnal a do jejich útulku nastěhoval své úředníky.

Z **Klárova** jdeme kolem úřadoven komunistického **ministerstva propagandy.** Zde se vyrábí nepřetržitě útoky proti Americe.

Poučte se zde, jak se Vám v Americe bídně daří, jakou trpíme nezaměstnaností, jak lynchujeme černochy na potkání atd. Budete-li šířit tyto názory o Americe, budete hoštěn a oslavován.

Dojdeme na **Malostránské nám.** Je téměř vylidněné, protože všechny jeho budovy jsou zabrány ministerstvem vnitra, policejními oddíly a vojenskými útvary. Najdete je dokonce i v historické budově Českého sněmu, v domě u Montagů a ovšem i v budově dřívějšího zemského vojenského velitelství, kde r. 1918 sokolský starosta Dr. Scheiner převzal s hrstkou Sokolů vojenskou moc z rukou tehdejšího velitele rakouské posádky.

Marně byste na Malostránském nám. hledali pomník Arnošta Denise. Byl odstraněn nacisty, kteří ušetřili komunistům práci, tak jako v mnohých jiných případech.

Malá Strana je bohatá na historická místa a budovy. Do málokterých je však dnes vstup dovolen, všude jsou kanceláře a úřady.

Pro amerického občana je tu však přece jedno místo, palác **Amerického vyslanectví** v ulici na Tržišti, kde vlaje v ústrety hvězdnatý prapor a kam zamíříte hned první den svého pobytu. Budete ovšem předmětem velké, byť nenápadné pozornosti z protějších domů i z parkujících aut, odkud budete nepozorovaně fotografován. Vaše totožnost bude zjištěna a Váš obrázek se octne v policejním archivu. Neviditelní si dají s Vámi sice velkou práci, ale mnohem větší by věnovali domácím, kdyby z neznalosti poměrů si mysleli, že je možno proklouznout dveřmi, kam srdce jejich touží. Tyto zbloudilé duše čeká výslech na policii, možná i věznění.

Nedaleký Vrtbovský palác na rohu Karmelitské ulice, je sídlo **Československého zahraničního ústavu,** který má na starosti především Spojené státy a Kanadu. Jeho časopis "Československý stát" dělá z vlka beránka, líčí občany Československa jako nejspokojenější lidi na světě, až by tomu některý krajan uvěřil. Zeptejte se, jak se mají pensisté a staří lidé, ptejte se na venkově a ve

městech lidí, kteří přišli o všechno. Ptejte se sami, ale opatrně, abyste neuvrhli nikoho do nebezpečí.

Na pozvání pražské vlády nejlépe odpověděl Rafael Kubelík: "Srdce mě táhne domů, ale nemohu zradit své přesvědčení a dát souhlas k tomu, co v Československu existuje."

Po levé straně mineme Mosteckou ulici, vedoucí na staroslavný **Karlův most,** jednu z nejkrásnějších pražských památek. Pokračujeme dále Karmelitskou ulicí, ke **kostelu Panny Marie Vítězné** se světoznámým Pražským Jezulátkem, mineme **ministerstvo školství,** kde Nejedlý již v květnu 1945 vyvěsil na budovu sovětskou vlajku na znamení věcí budoucích. O Nejedlým se říkalo již tehdá, že i za slunného dne v Praze nosí děštník, když v Moskvě prší.

Půjdeme kolem policejních kasáren, až přijdeme k Tyršovu domu.

Tyršův dům znal každý krajan, který zavítal do Československa zvláště v radostných dnech sletových, kdy jásala celá Praha. Ze Sokola, jak jste ho znali, nezbylo zhola nic. Vedoucí musili uprchnout nebo jsou vězněni a jsou-li doma na svobodě, jsou přísně střeženi. Sokolská myšlenka byla potlačena, všechno co patřilo Sokolu je zabráno, na místo bratrství je násilí. Jméno Sokola je zneužito a místo sletu se pořádají Spartakiády, jak si to přeje Moskva. Ne, sokolskou myšlenku nenajdete v Tyršově domě, ta žije jen v srdcích československého lidu.

Nedaleko odtud, blízko lanové dráhy na Petřín se starou památnou rozhlednou, stojí bývalá **Malostránská sokolovna,** jejímiž členy byli oba Masarykové i Beneš. Zde také stojí skromný pomník velkého českého básníka Jana Nerudy, z něhož komunistická továrna na dějiny snažila se udělat vyznávače své ideologie.

Odtud je také již možno zahlédnout bývalá **Štefanikova kasárna** na Smíchově. Před nimi stojí na vysokém žulovém podstavci **sovětský tank.** Rudá armáda než vytáhla paty dala si vybudovat tento pomník na znamení "osvobození" Prahy, jakoby mohli lidé zapomenout na sovětský osvobozovací podvod. Sovětský tank v Praze není jediný, takové pomníky jsou i jinde v Evropě, na př. v Berlíně i ve Vídni a všude míří proti západu. To není pomník minulosti, to je hrozba demokratickému světu, aby se měl na pozoru. Váš komunistický průvodce se pozastaví u tanku s pohotovou propagandou. Napadne Vás jistě několik otázek: Proč byl odstraněn v Plzni kámen na památku osvobození města Američany? Proč zakázala Moskva Američanům zachránit i Prahu? Proč potom tvrdila, že Američané nechtěli jít Praze na pomoc, ač pravý opak byl pravdou? Proč?

Jinou pozoruhodností Smíchova je státní sanatorium na **Santošce,** kde je nejlepší lékařský personál, americké, švýcarské a

francouzské léky, přirozeně i výborná strava a nejvlídnější zacházení. V sanatoriu se léčí výlučně členové vlády a nejvyšší funkcionáři strany. "Vše pro lid" je heslem lidové demokracie, "vše" v tomto případě znamená ovšem vzácné pacienty.

Škola pohraniční stráže je proti novému **Smíchovskému nádraží.** Její příslušníci jsou velmi pečlivě vybíráni z osvědčených a nejschopnějších lidí. Zde se vyučuje, jak zakládat minová pole ve vylidněných pohraničních oblastech, jak střílet po těch, kteří prchají na Západ, jak na ně štvát psy a pod.

Most na Zlíchově, nedávno dostavěný, byl pojmenován lidmi na "Most inteligentů", poněvadž ho postavili političtí vězni hlavně z řad inteligentů. Je to další ukázka, jak prakticky dovedou komunisté řešit své stavitelské úkoly. Zavrou si potřebný počet lidí, vymyslí si přestupky a odsoudí je pracovat zadarmo o hladu a v zimě.

Barrandovská skála nad zlíchovským mostem je československý Hollywood. Zde se vyrábí o překot propagační filmy. Českoslovenští občané dávno přestali chodit do bia, dostanete snadno lístek. Bude-li se však hrát sebe starší opršelý český, francouzský, švédský, nebo americký film (což se stává zřídka) připravte se stát v dlouhé frontě před pokladnou.

Vrat'me se však z Barrandova na Hradčany. Půjdeme z Malé strany **Nerudovou ulicí,** kudy šel studentský průvod na hrad r. 1948 žádat presidenta Beneše, aby neustupoval komunistickému násilí. Zde se střílelo na studenty, zde padly první oběti.

Přijdeme na **Hradčanské náměsti,** kde v krásném arcibiskupském paláci žil skromný, šlechetný muž, arcibiskup Josef Beran. Válku prožil v nacistických koncentračních táborech a po komunistickém puči, ač věděl, že ho opět nemine vězení, postavil se novým vládcům na odpor. Netrvalo dlouho a oblékl si zase vězeňský šat, který visel připraven na skobě. Je vážen a milován i nekatolíky pro svou statečnost. Když se dověděl o smrti Jana Masaryka, kterého měl osobně rád, prohlásil svým nejbližším: "Najdete-li mě pod okny mrtvého budete vědět, že jsem s okna nevyskočil." Není známo, kam byl odvezen. Tisíce kněží ho následovalo a náhradou si komunisté vyškolili vlastní "kněze" tak zvané vlastenecké, poslušné režimu.

Chrám sv. Víta se **svatováclavskou kaplí** a hrobkou českých králů nezapadá do moderního pojetí Prahy, ale je to místo, kam zavítá každý návštěvník města. Svatovítská věž, odkud dříve bylo možno shlédnout celou Prahu, je uzavřena. Důvodem je strach, mohli byste ohrozit bezpečnost "dělnického presidenta." Každý komunista se bojí, čím větší úřad, tím větší strach.

Královský hrad pražský, sídlo českých králů a prvých velkých demokratických presidentů, do jehož zdí vepsaly dějiny drama-

tickou minulost národa, bude na Vás působit chladně a cize. Zde roku 1948 skončila poslední kapitola velikého zápasu presidenta Beneše o záchranu československé samostatnosti. Zde těžce nemocného ubíjel Gottwald svými hrozbami o sovětské intervenci, aby několik měsíců později jako Stalinův důvěrník se sám stal presidentem. Tím Moskva dosáhla svého konečného cíle, naprostého ovládnutí Československa, zmocnila se veškerého průmyslu a bohatství země a dvanácti milionů lidí.

Vzpomínáte si na ty dny, kdy na **Hradčanech** bydlil Masaryk? Žijí mezi Vámi ještě krajané, které president přijímal v létě na hradě. Tenkráte každý krajan byl považován za občana přátelské země Ameriky a byl všude rád viděn. Tenkráte fotografie presidenta Wilsona visela v mnohých domácnostech. Dnešní hrad je policejní pevností, obyvatelstvo, které žilo ve **Zlaté uličce** alchymistů a v sousedství památné **Daliborky a Vikárky,** bylo vystěhováno. Všade jen uniformy a rudé hvězdy. Osobní průkazy turistů bývaji někdy kontrolovány.

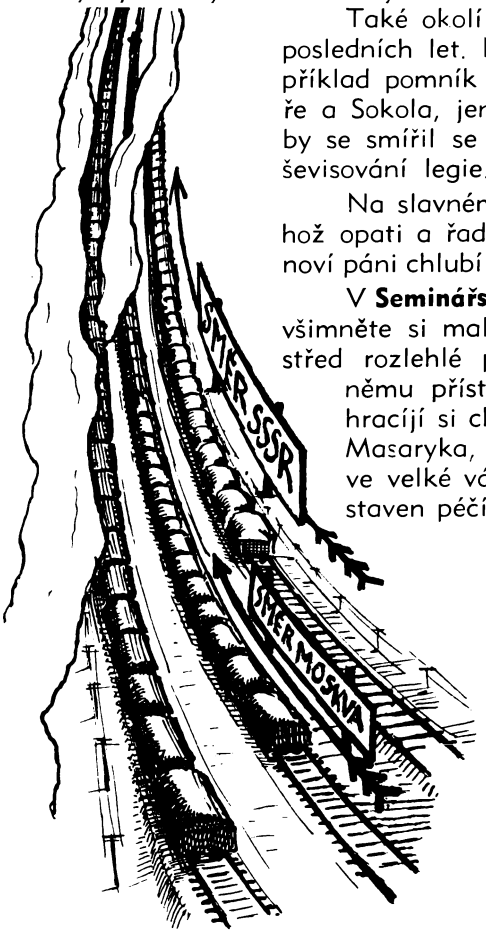

Také okolí hradu nese mnohou stopu posledních let. **Na Pohořelci** nenajdete na příklad pomník plukovníka Švece, legionáře a Sokola, jenž položil raději život, než by se smířil se zrádným pokusem o zbolševisování legie.

Na slavném klášteře **Na Strahově,** jehož opati a řadoví kněži jsou uvězněni se noví páni chlubí vzácnými sbírkami.

V **Seminářské zahradě** pod Strahovem, všimněte si malého pomníčku. Stojí uprostřed rozlehlé plochy trávníku a není k němu přístup. Znázorňuje dva malé hracíjí si chlapce. Jsou to vnuci T. G. Masaryka, kteří oba později zahynuli ve velké válce. Jejich pomník byl postaven péčí Pražanů ještě před komunistickým pučem, ale pak již zůstal bez nápisu.

Černinský palác, který je budovou ministerstva zahraničních věcí, je úzce spjat se jménem Jana Masaryka, který byl nade všechny milován československým lidem i krajany. Kdo by neznal "našeho Jana!" Nikdo nás nedovedl za války tak slovem pohladit, obštastnit a posilnit. Stáli jsme pevně za ním

celou válku, v ničem nás nikdy nezklamal a jsme přesvědčeni, že i tak zemřel. Jeho mrtvola pod okny Černínského paláce nám odhalila celou tragedii československého národa.

Podobných záhadných skoků s okna bylo v té době i později víc. Byli to vždy vynikající lidé, z nejlepších synů národa. Jejich smrt zůstává zahalena tajemstvím.

Východiskem naší poslední procházky Prahou je **Národní divadlo,** "Zlatá kaplička nad Vltavou," postavená v minulém století dokonce dvakrát z dobrovolných sbírek celého národa. Českoslovenští občané byli právem hrdi na své divadlo, byl to stánek skutečného umění. Zde se dávaly premiéry světových autorů v nejdokonalejším provedení. Hrály se tu americké, anglické, francouzské, italské, ruské i sovětské hry, české a slovenské novinky. Rozhodovalo umění, ne politická ideologie. Dnes je to propagační zkušebna Marx-leninovských pokusů, velebících ohromné "zásluhy a vysoké cíle" komunismu. Režim, ve snaze vychovatelské, dokonce i rozdává lístky, aby bylo plné hlediště, ale nemůže rozdat nadšení a srdce zůstává prázdné. Jakmile se však dává česká nebo světová opera, něco podle chuti, je představení vyprodané. Na krátký jeden večer patří "kaplička" zase národu a občané si tam jdou pro duševní posilu.

Národní třída, krátká ulice o několika blocích, ale co jste se tam nachodili! Co výkladních skříní s uměleckými předměty, co knihkupectví, co novinek! Tam jste si kupovali dárky americkým přátelům, které vzbuzovaly

zde obdiv. Nehledejte, nenajdete! Jsou tam ted' prodejny komunistických tiskovin a literatury schválené komunistickým režimem. Všechno na jedno kopyto.

Na Národní třídě bývala v letech 1945-1949 velmi populární **Americká informační služba** s čítárnou. Sem chodili Pražané číst americké magazines a knihy hospodářské, technické, o umění, stavitelství atd. Chodili sem i komunisté, aby si zjišťovali čtenářskou horlivost a jmena těch, kteří dávají přednost čtení amerických časopisů před sovětskými. Brzo po puči byla služba zrušena, prý pro "spionáž", a její čeští zaměstnanci pozavíráni. Podobný osud potkal i britskou informační kancelář, která byla na Příkopech. Do Prahy nesmí vniknout ani americký časopis o ženské modě. V Československu se nesmí vidět, co se v Americe nosí, jak lidé bydlí, kam svobodný občan jezdí, natož co si myslí. Proč? Proč nepřipustit výměnu myšlenek? Prč jenom oni nám mohou posílat do Spojených států svoje časopisy?

Souběžně s Národní třídou je Bartolomějská ulice. Býval zde Sociální úřad Prahy, který byl ale zrušen. Režim pravděpodobně uznal, že se sám stará o občany tak důkladně, že městský úřad je zbytečný. Platí ostatně zákon o výkonnosti. Tím se sociální problém hodně zjednodušil. Bud' Stakhanovcem a budeš se mít dobře, pokud svaly jsou pružné a síly stačí. Staří lidé si již nezasluhují péče, poněvadž stát je již nepotřebuje.

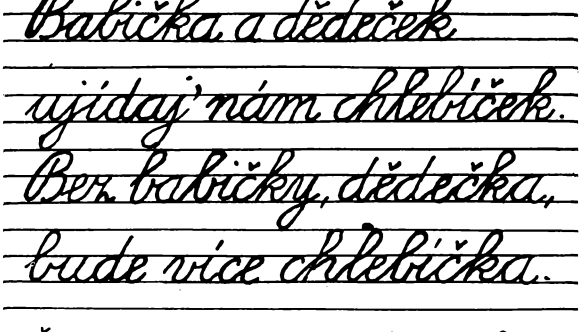

Sociální úřad ustoupil potřebám nové doby. V Bartolomějské sídlí ted' komunistická policie, která obsadila nejen bývalé pražské policejní ředitelství, ale i palác bývalé pojišťovny Dunaj a rozlezla se i do ulice Betlémské. Bartolomějská ulice zásobuje věznice na Pankráci a v Ruzyni. Vyslýchá se zde osvědčeným sovětským způsobem, který přivedl lidské utrpení a mučení na výši dokonalosti.

Z Národní třídy pokračujeme **Spálenou ulicí** směrem na Karlovo náměstí. Na levé straně mineme blok domů **Trestního soudu** se starými celami, jichž první republika nepoužívala, ale nacisté je znovu naplnili. I nyní je přeplněná. Měly by se tu soudit jen kriminální případy, ale v očích komunistů zločincem je každý, kdo nesouhlasí s komunismem. K vynášení rozsudků si režim obstaral t. zv. "soudce z lidu", nezatížené znalostí práva a soud-

nictví, u nichž rozhoduje jen politická oddanost. O co je soudnictví úspornější a výkonější, když napřed je rozsudek a potom soudní divadelní proces!

Karlovo náměstí známe podle parku, kde na jaře kvetou krásně bezy. Kolem parku jsou z větší části nemocnice. Zdravotnictví, jako hokynářství, náboženství, farmaření, na co si vzpomenete, bylo postátněno. Stát se dobře stará o pracující lid. Je chyba ovšem, když člověk nepracuje a nezúčastní se účinně výstavby lidové demokracie. V pitevnách při nemocnicích se lékař již nezabývá důvodem, proč někdo zemřel, nemusí tedy vyplňovat formulář: Příčina sebevraždy stařeny - hlad - nebo vystěhování ze zabaveného bytu.

Z Karlova náměstí půjdeme do **Žitné ulice,** kde na pravé straně mineme dům prvého československého ministra financí Dr. Aloise Rašína, tvůrce nové pevné měny, československé koruny, který se tu stal první obětí komunistického atentátu. Podle bolševického plánu jeho smrt měla způsobit hospodářský zmatek a připravit půdu pro nástup komunismu.

Z hoření části Žitné ulice je komunisty zabraný dům a tělocvična býv. **Sokola pražského,** rodného hnízda sokolské myšlenky, kde působili její zakladatelé, Tyrš a Fugner. Nemůžete dovnitř, a proč byste chodil? Nerozuměl byste jejich řeči. Zde se nevolá "Na zdar!", nýbrž "Práci čest!" Zde si neříkají "bratře", nýbrž "soudruhu", jak je to naučila Moskva.

Stejný osud postihl největší a nejmodernější tělocvičnu na **Vinohradech,** kde je ted' nějaké zasedání partajního kolektivu.

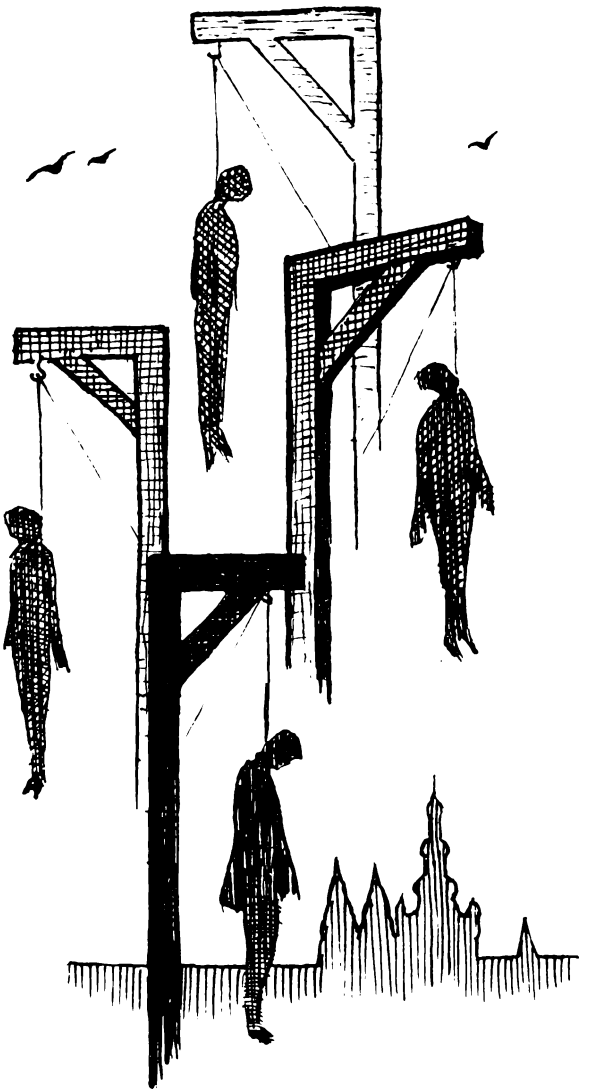

Od Vinohradské sokolovny není daleko k **Meziměstské telefonní centrále** ve Fibichově ulici, kam je vstup zakázán. Je zde stále napilno a překážel byste jim v práci při odposlouchávání soukromých telefonních rozhovorů, je to důležitý materiál, jenž se předává policii.

Rozloučíme se s Prahou návštěvou staroslavného **Vyšehradu,** abychom naposledy se rozhlédli po celém městě. Jen na východ se nedívejte, tam byste shlédli rozlehlou věznici na **Pankráci.** Jméno to dobře znáte. Tam je popraviště, kde skonaly stovky statečných mužů a žen za nacistů a za komunistů. Tam sta, tisíce vězňů dokazuje světu, že jsou lidé, jimž svoboda a lidská práva byla dražší než vlastní život, že československý národ se nesmířil a nikdy nesmíří s komunistickým násilím.

Začali jsme svou cestu Prahou pohledem na Ruzyňskou věznici a končíme Pankrácí. To nesmí být! Rychle obratmě svůj zrak na **Slavín,** kde na Vyšehradském hřbitově skončili svou životní pout' největší lidé národa. Z jejich nadšení a neochvějné víry vezměme si poučení. Dočkali jsme se již jednou toho, že nejodvážnější sny těchto národních buditelů se staly skutečností a došly vyjádření ve svobodném státě československém. Dočkáme se toho podruhé, neboť nic nemůže zničit vůli národa, za něž mluví oni synové a dcery, kteří umřeli na pankráckém popravišti se slovy: "At' žije svobodná Československá republika! Pravda vítězí!"

POMOZTE NÁM!
JE NÁS DVANÁCT MILIONŮ

Náš průvodce není zdaleka u konce, prozatím jste se dívali jenom povrchně a zvenčí, na ulice, domy. I tak, na první pohled, zaráží tvář Prahy. Marně hledáte tu Prahu, kterou jste znali, město světoznámé, přívětivé, rušné, závodící svou kulturou a pokrokem s celým světem. Jak volně se tu dýchalo v přátelském ovzduší! To vše bylo zničeno. I budovy se změnily, jsou opráskané, zanedbané. A což teprve pražští občané, jak jsou ošumělí! Na tvářích jim vyčtete únavu, starost, resignaci.

Poznáte brzy, že každý zápasí, aby se udržel nad vodou. Žije se v ustavičném napětí, večer se musí na "přeškolování", v neděli na brigádu nebo na komunistickou schůzi. Člověk nežije, jenom živoří.

Nejsou již ony bezstarostné procházky po ulicích, není proč se zastavovat u výkladních skříní, chybí pocit bezpečnosti a důvěra člověka k člověku. A to vše nutí pospíchat domů. Večer jsou ulice vylidněné. Kam také jít? V restauracích a hostincích, které ještě zůstaly, již dávno není ona bodrá pohoda, jež tu bývala. V kavárnách a vinárnách, jichž zbylo nemnoho, není radno mluvit. A k tomu ještě ta nevlídná obsluha.

Praha je zdeptaná, smutná. Což teprve až půjdete dovnitř, do zchudlých, neradostných domácností! Poznáte, že je mnoho neštastných lidí v dnešní Praze. Není téměř člověka, který by neměl někoho ze svých příbuzných nebo známých ve vězení, není snad nikoho, kdo by necítil svou slabost a bezmocnost a nemusel se báti vyšetřování nebo zatčení. Proto buď te opatrni, abyste neuvrhli své přátele do nebezpečí, neboť styk s Američany je vždy podezřelý.

Chcete-li znát holou pravdu, ptejte se především těch, kteří mohou s Vámi mluvit otevřeně a beze strachu za zavřenými dveřmi, ptejte se v Praze i na venkově. Položte jim zejména tyto základní otázky:

1) Proč jste museli napřed oznámit čsl. úřadům kudy přijedete a odjedete? Proč se musíte po svém příjezdu, i když bydlíte u svých nejbližších příbuzných, zapisovat do domovní knihy a osobně hlásit u policie?

2) Mohou mít lidé ve svém bytě hosta, třeba svého nejbližšího příbuzného, aniž by ho museli zapsat do domovní knihy, to jest hlásit ho policii?

3) Jaké druhy policie a stráží existují vlastně v ČSR? Proč je tolik tajné policie?

4) Kdo z Vašich příbuzných či známých byl vyšetřován, vězněn nebo odsouzen? Byl někdo z nich v pracovním táboře?

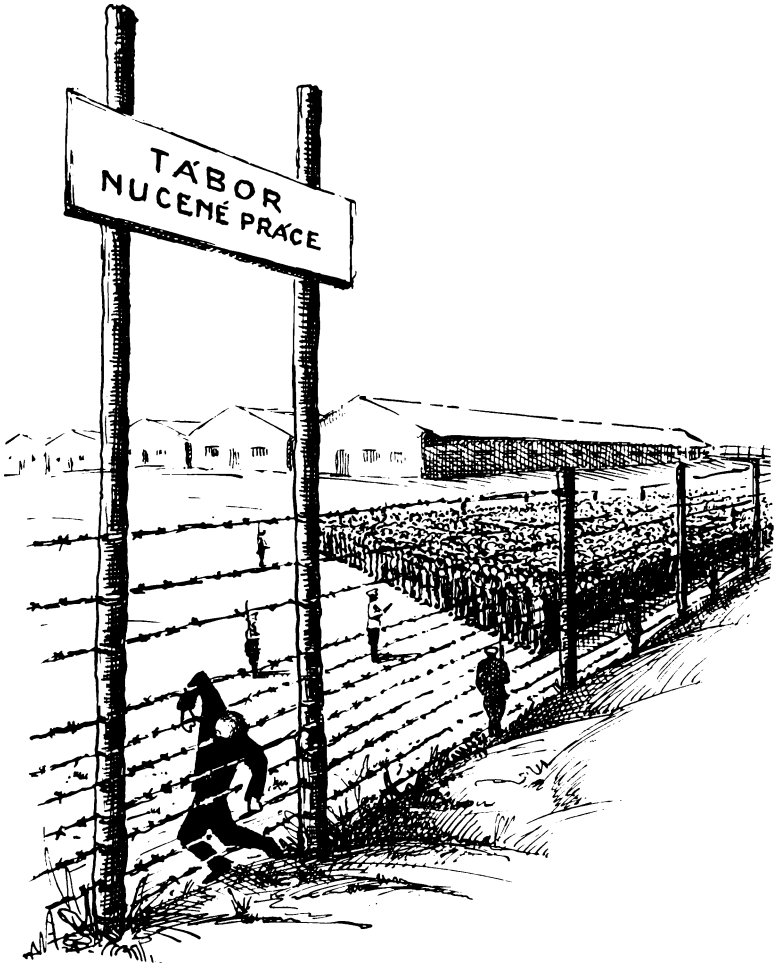

5) Byli v ČSR od února 1948 popraveni lidé jen proto, že měli jiné politické názory a neschvalovali komunism?

6) Může v ČSR občan svobodně a veřejně projevit svůj názor na vládu, politické strany, na poměry v zemi a zahraniční události? Mohou noviny volně psát?

7) Proč hlasuje celý Parlament vždy stejně? Proč není ani jedna strana v oposici? Proč nejsou volby tajné?

8) Může někdo z Vašich příbuzných nebo známých přijet na návštěvu do USA (pak-li není vysokým komunistickým hodnostářem ovšem)? Může jet někdo přes hranice na dovolenou? Kam?

9) Dostanou se v Československu ke koupi nekomunistické noviny a časopisy ze Západu? Mohli byste jim předplatit na př. Newsweek, Times nebo něco podobného?

10) Které knihy ze západu lze koupit v Československu? Můžete si koupit knihy Masarykovy?

11) Smí se v Československu veřejně poslouchat zahraniční rozhlas? Smí se o tom pak veřejně hovořit? Je vysílání západního rozhlasu rušeno?

12) Co se stalo s arcibiskupem Beranem? Požívají církve naprosté svobody?

13) Čemu se učí děti na školách? Co když děti nejsou členy "Pionýrů", Svazu československé mládeže atd?.

14) Mohou si hoši a děvčata svobodně vybírat svá budoucí povolání nebo zaměstnání? Může každý z nich studovat na vysoké škole, má-li na to vlohy? Či je to jenom pro "vybrané" a "spolehlivé"? Smějí studovat na universitách západních zemí? Co vlastně chtěli studenti o majales, když se dožadovali akademické svobody, když žádali o knihy ze západu atd? Proč jim to vše vláda zakázala?

15) Jaký je průměrný plat Vašich příbuzných a známých? Co si za něj koupí?

16) Jaké jsou ceny potravin a šatstva? Je ho dost a jaké kvality? Mohou si občané koupit na př. maso a tuky kdykoli a kolik by ho potřebovali?

17) Jsou v Československu k dostání zahraniční léky?

18) Je dostatek uhlí, dříví, elektrického proudu? Je pravda, že se vypíná elektrika?

19) Kdo z Vašich příbuzných, není-li komunistický pohlavár, má auto, ledničku, pračku, vyssávač prachu? Co stojí benzín a olej?

20) Může si československý občan postavit nebo koupit nový dům? Může si něco přistavět? Je dostatek stavebního materiálu?

21) Jak velký byt mají Vaši přibuzní a známí? Mohou si vybrat byt a kamkoliv a kdykoliv se přestěhovat? Nebo jsou lidé vystěhováni a přesídleni ze svého bytu i vlastního domu třeba do pohraničí?

22) Mohou občané v ČSR libovolně měnit své zaměstnání? Mohou stávkovat?

23) Jak dlouhý je pracovní týden v Československu? Hájí unie zájmy svých členů? Co je Stachanovština? Co jsou pracovní normy? Dobrovolné brigády? Kdo je posílán do táborů nucených prací a proč?

24) Jsou v Československu ještě svobodná povolání (professions)? Existují samostatní stavitelé, inženýři, lékaři, právníci atd?

25) Existují ještě nějaké samostatné živnosti? Může někdo vlastnit pekařství, uzenářství, krejčovský závod? Co se stalo s majiteli bývalých obchodů?

26) Mají zemědělci režimem předepsáno kolik obilí, drůbeže, dobytka, vajec atd. musí státu odvést? Jak vysoké jsou tyto dodávky? Co se stane, když je nemohou splnit? Jsou farmáři nuceni odevzdávat svoji půdu, stroje, dobytek a j. "zemědělským družstvům" bez náhrady? Co je to kolchoz?

TAK ONI HOSPODAŘÍ:
TAKOVOU HLÁVKU SALÁTU VYPĚSTOVAL V ZIMĚ 1955-56 STÁTNÍ STATEK V LITOMĚŘICÍCH – JEDEN KUS ZA VÝROBNÍ CENU $1.70
(Píše Rudé Právo 18.5. 1956)

27) Mají Vaši příbuzní a známí nějaký soukromý majetek? Co se stalo s jejich obchody, domy, dílnami, továrnami, akciemi?

28) Měli Vaši příbuzní a známí nějaké úspory? O kolik je připravila měnová reforma? Mohou si ukládat peníze?

29) Proč se nesmí oslavovat 28. říjen? Proč učí komunisté, že Wilson a Masaryk zradili český a slovenský lid? Jak vysvětlují to, že Československo vděčí jedině bolševické revoluci za "svou samostatnost"?

30) Poslední otázka platí Vám: Proč vozit dolary režimu, který učí občany Ameriku nenávidět?

Musí být přece každému jasno, proč Vás komunistická vláda zve do Československa: Vaše dolary mají pomáhat v budování komunismu. I propagačně využijí komunisté Vaší návštěvy, již dnes píše komunistický tisk, že "projevujete své sympatie režimu" svou návštěvou a dáváte souhlas k tomu, co se stalo a co se děje v Československu. To vše jistě důkladně uvážíte.

Pojedete-li přece do Československa berete na sebe velkou odpovědnost. Očekáváme alespoň od Vás, že budete sloužit komunistickým cílům co nejméně, že všude si budete počínat důstojně jako svobodný americký občan a že budete šířit pravdu o Americe.

Až se vrátíte, zeptáme se Vás, jak Vám bylo, když jste v newyorském přístavu pozdravil opět svobodu.

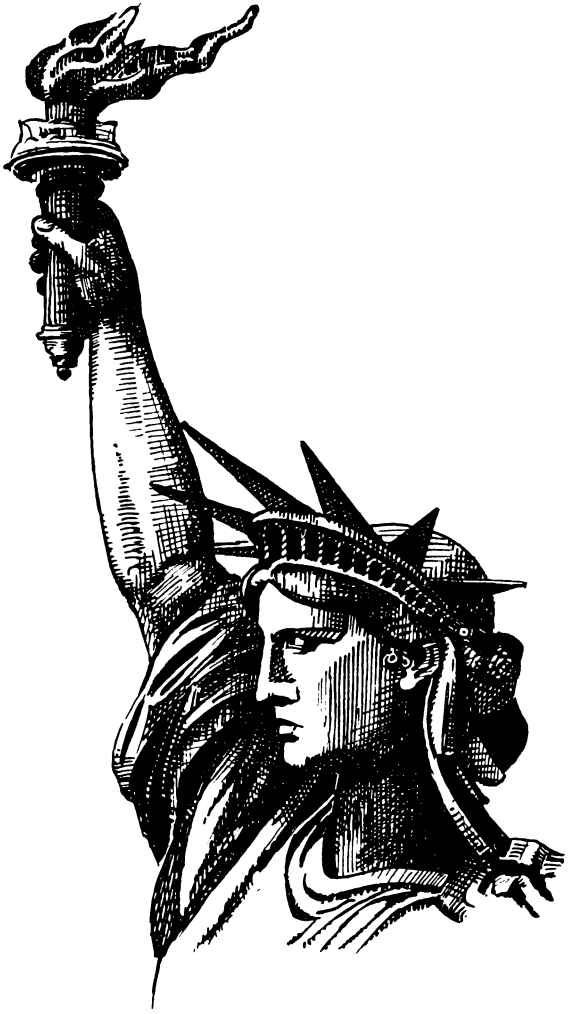

Průvodce sepsala VLASTA VRÁZOVÁ

K 28. říjnu 1956 vydala

Československá národní rada v Americe